

Vergaderjaar 2022–2023

23 432

De situatie in het Midden-Oosten

Nr. 494

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2022

Met deze brief kom ik tegemoet aan de toezeggingen die ik heb gedaan in de schriftelijke beantwoording van het verzoek van de CDA-fractie tijdens de begrotingsbehandeling van 9 november jl. (Nooit bij Handelingen II 2022/23, nr. 27, debat over de begroting Binnenlandse Zaken) alsmede van het verzoek van de SP-fractie voortvloeiend uit de schriftelijke inbreng van de Kamer op 14 november jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2545) om een terugkoppeling te geven van het bezoek van Minister-President Rutte aan Israël en de Palestijnse Gebieden van 24-25 oktober jl.

Het kabinet hecht grote waarde aan de goede en brede relatie met zowel Israël als de Palestijnse Autoriteit en blijft zich, in lijn met het regeerakkoord, inzetten voor de tweestaten-oplossing en het verbeteren van de relaties en praktische samenwerking tussen Israëliërs en Palestijnen. Een bezoek van de Minister-President aan de regio – dat voor het laatst in 2013 plaats vond – sluit aan bij dit kabinetsbeleid. Een doelstelling van het bezoek was de bevestiging van deze goede relaties en het voortzetten van de samenwerking onder andere via de trilaterale werkgroepen op het gebied van energie, water en handel, hetgeen aan beide kanten is gebeurd.

Aan Israëlische zijde sprak de Minister-President met demissionair *Minister-President Lapid* en met demissionair *Minister van Defensie Gantz*. In de gesprekken werd teruggeblikt op de Associatieraad tussen Israël en de EU op 3 oktober jl. en gesproken over de brede economische betrekkingen tussen de beide landen. Verder ging veel aandacht uit naar de oplopende spanningen op de Westelijke Jordaanoever. In dat kader zijn de zorgen overgebracht die Nederland heeft over het nederzettingenbeleid, de rules of engagement van het Israëlische leger (IDF), accountability bij mensenrechtenschendingen en specifiek voor de dood van Shireen Abu Akleh, de praktijk van administratieve detentie, en de druk op het maatschappelijk middenveld in de bezette Palestijnse Gebieden. De Minister-President benadrukte het belang van vertrouwenwekkende maatregelen, inclusief stappen die de economische situatie in de

Palestijnse Gebieden kunnen verbeteren, zoals onder andere in de trilaterale werkgroepen wordt nagestreefd. Voorts is gesproken over regionale ontwikkelingen, zoals de uitvoering van de normalisatie-akkoorden, de rol van Iran in de regio, en het maritieme grensakkoord met Libanon. Ook heeft de Minister-President het belang onderstreept van militaire steun aan Oekraïne. Mede vanwege het tijdstip van het bezoek aan de vooravond van de verkiezingen sprak de Minister-President ook met *premier-kandidaat* en *oppositieleider Netanyahu*.

De Minister-President heeft daarnaast in Jeruzalem een ontmoeting gehad met Nederlandse Holocaust-overlevenden, en heeft in dat kader het belang onderstreept van het actief bestrijden van elke vorm van antisemitisme. In Tel Aviv had de Minister-President een ontmoeting met Israëlische bedrijven die actief zijn, of overwogen actief te worden, in Nederland.

Aan Palestijnse zijde sprak de Minister-President met *president Abbas*. Ook in dit gesprek kwam de zorgelijke situatie op de Westelijke Jordaanoever aan de orde. Minister-President Rutte riep op om snel verkiezingen te organiseren en benadrukte het belang van en steun voor een sterk Palestijns maatschappelijk middenveld. In het gesprek is de samenwerking met Nederland zoals we deze onder andere kennen via de trilaterale werkgroepen of de organisatie van een bilateraal forum herbevestigd. De Minister-President en president Abbas deelden verder de wens om op korte termijn ook in EU-verband samen te komen.

In Ramallah sprak de Minister-President met maatschappelijk betrokken Palestijnen die zich inzetten voor het dichterbij brengen van een vreedzame oplossing voor het conflict. Ook ging hij in gesprek met jonge ondernemers die worden ondersteund door het Nederlandse initiatief *Orange Corners*.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra